

# Tengsl þunglyndisþanka (rumination) og ofbeldissögu í hópum fyrrum þunglyndra og þeirra sem enga fyrri sögu hafa

*Brynjólfur Gauti Jonsson, Hjalti Geir Friðriksson og Málfríður Guðný Kolbeinsdóttir*

*2017-10-11*

## Contents

<b>Inngangur</b>	<b>2</b>
<b>Aðferð</b>	<b>3</b>
Pátttakendur . . . . .	3
Mælitæki . . . . .	3
<b>Niðurstöður</b>	<b>3</b>
Greining á Úrtaki . . . . .	3
Greining gagna . . . . .	4
Línuleg Forspárlíkön . . . . .	5
Millihópa samanburður á mælikvarðaskorum . . . . .	5
Fylgnitöflur prófskora . . . . .	7
<b>Umræða</b>	<b>7</b>

# Inngangur

Hér verður klikkaður inngangur með lýsingu á BDI, BAI og RRS

## Aðferð

### Þátttakendur

Bara konur. Meðalaldur er 28.

Tafla 1: Fjöldi þáttakenda í hópum

	Ekki saga	Fyrri saga
Engin Saga	26	9
Likamlegt og/eða Kynferðislegt	13	13
Andlegt ofbeldi	5	16

### Mælitæki

BDI, BAI, RRS.

## Niðurstöður

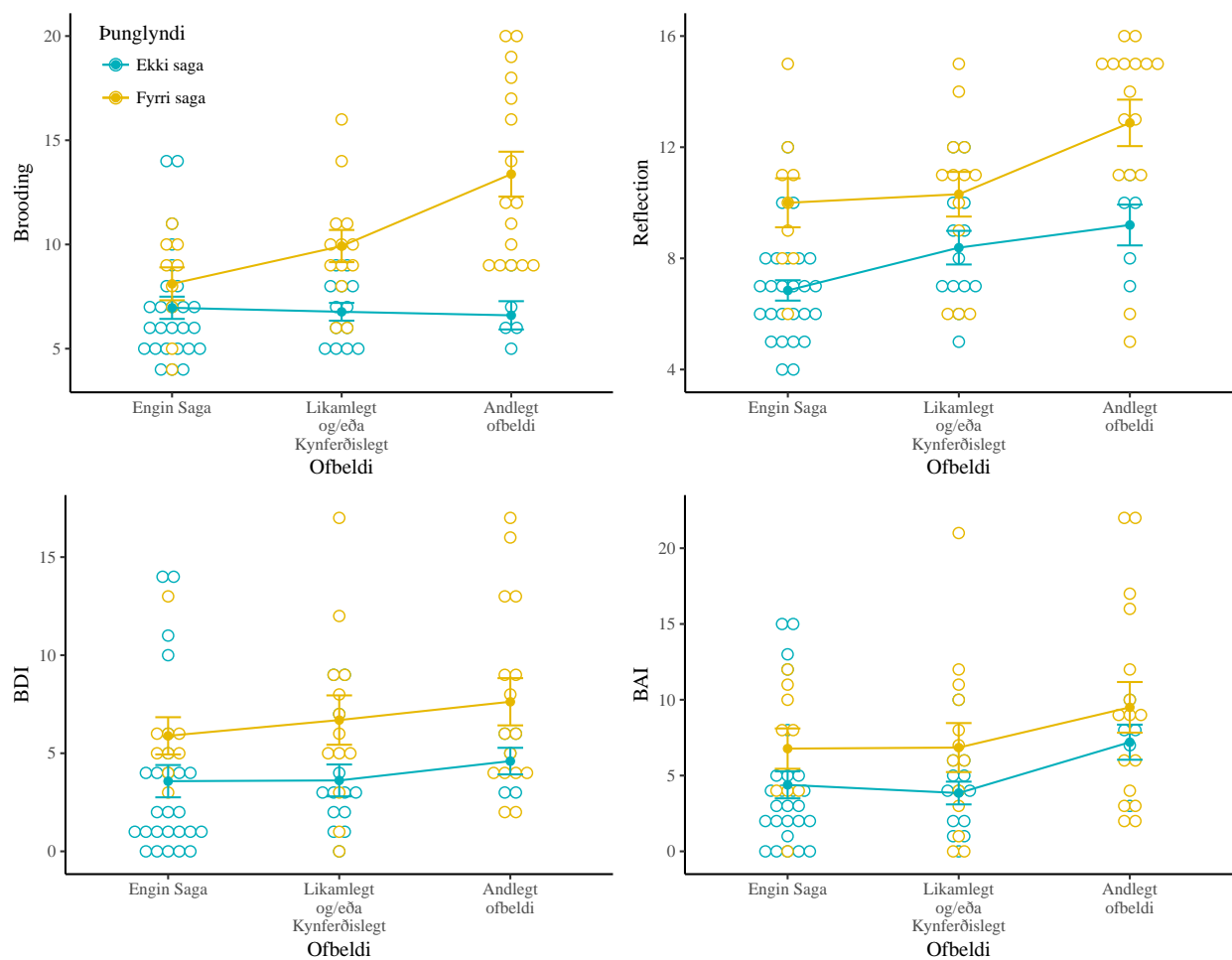
### Greining á Úrtaki

Engin skekkja fannst í aldri þáttakenda milli hópa.

Tafla 2: ANOVA próf á aldur milli hópa

	df	SS	MSS	F	p
Ofbeldi	2	41.386	20.693	0.254	0.776
Depression	1	59.395	59.395	0.729	0.396
Residuals	78	6357.964	81.512		

## Greining gagna



Mynd 1: Áhrif ofbeldis- og þunglyndissögu á BDI, BAI og RRS skor

Mynd 1 gefur til kynna að þáttakendur með fyrri sögu af þunglyndi skorðu hærra á báðum undirþáttum RRS listans, en tengsl milli ofbeldis- og þunglyndissögu eru ekki auðséð.

Tafla 3: Meðalskor hópa á prófum.

Punglyndi	Ofbeldi	Brooding	Reflection	BDI
Ekki saga	Engin Saga	6.96	6.85	3.58
Ekki saga	Likamlegt og/eða Kynferðislegt	6.77	8.38	3.62
Ekki saga	Andlegt ofbeldi	6.60	9.20	4.60
Fyrri saga	Engin Saga	8.11	10.00	5.89
Fyrri saga	Likamlegt og/eða Kynferðislegt	9.92	10.31	6.69
Fyrri saga	Andlegt ofbeldi	13.38	12.88	7.62

Tafla 3 styður niðurstöður frá mynd 1. Þunglyndi virðist tengt báðum undirþáttum RRS skorum en ofbeldissaga hefur blönduð áhrif á þá.

## Línuleg Forspárlíkön

Tafla 4: Stuðlatafla aðfallsgreiningar hlutfalla

	Coef	Neðri	Efri	SE	Z	p
Ássnið	0.003	0.000	0.033	3.634	-4.417	0.000
Líkamlegt og/eða Kynferðislegt	1.865	0.513	6.903	1.926	0.950	0.342
Andlegt	2.514	0.527	12.287	2.205	1.166	0.244
RRS:Brooding	1.375	1.074	1.833	1.144	2.360	0.018
RRS:Reflection	1.305	1.031	1.693	1.133	2.129	0.033

Fyrst var framkvæmd aðfallsgreining hlutfalla (*logistic regression*) þar sem fylgibreytan var *þunglyndissaga*. Líkanið staðfestir grun okkar um að hátt RRS skor auki líkur á þunglyndisgreiningu. Við getum ekki sagt að ofbeldissaga bendi til þunglyndis þar sem stuðlarnir eru ómarktækir og öryggisbil þeirra inni halda 0, þ.e.  $e^0 = 1$ .

Fyrir fullkomleika var líka gerð línuleg aðfallsgreining þar sem fylgibreytan var BDI skor þátttakandans.

Tafla 5: Stuðlatafla línulegrar aðfallsgreiningar

	Coef	Neðri	Efri	SE	Z	p
Ássnið	-0.085	-2.801	2.631	1.364	-0.062	0.951
Líkamlegt og/eða Kynferðislegt	0.254	-1.775	2.283	1.019	0.249	0.804
Andlegt	0.159	-2.354	2.673	1.262	0.126	0.900
RRS:Brooding	0.411	0.093	0.730	0.160	2.571	0.012
RRS:Reflection	0.166	-0.214	0.546	0.191	0.870	0.387

Línulega aðfallsgreiningin ýtir undir niðurstöður hlutfallsgreininguna, en hún dregur úr áhrifum Reflection þætti RRS listans. Ef aftur er litið á mynd 1 sést þó að meiri munur sé milli þunglyndishópa innan Brooding breytunnar en Reflection.

## Millihópa samanburður á mælikvarðaskorum

Að þessu loknu var ákveðið að snúa dæminu við og líta á ofbeldis- og þunglyndissögu sem frumbreytur og prófskor sem fylgibreytur. Framkvæmd var margliða dreyfigreining þar sem prófskor voru skoðuð eftir fyrri þunglyndissögu og mögulegri ofbeldissögu.

Tafla 6: Áhrif fyrri sögu á BDI skor

	df	SS	F	p
Þunglyndi	1	207.518	13.012	0.001
Ofbeldi	2	20.445	0.641	0.530
Samvirkni	2	2.262	0.071	0.932
Residuals	76	1212.031		

Tafla 7: Áhrif fyrri sögu á BAI skor

	df	SS	F	p
Þunglyndi	1	235.977	9.779	0.003
Ofbeldi	2	107.241	2.222	0.115
Samvirkni	2	1.669	0.035	0.966
Residuals	76	1833.894		

Svo virðist vera sem fyrri saga um ofbeldi, hvort sem andlegt eða líkamlegt, hafi ekki marktæk áhrif á prófskor á BDI og BAI kvörðum umfram áhrif sem spretta af fyrri þunglyndissögu.

Þegar prófskor á RRS kvarða eru skoðuð fást hins vegar marktæk áhrif frá bæði þunglyndis- og ofbeldissögu. Einnig sjást marktæk samvirkniáhrif frumbreytanna á Brooding þáttinn undir RRS skalanum.

Tafla 8: Áhrif fyrri sögu á RRS Brooding skor

	df	SS	F	p
Punglyndi	1	340.045	40.505	0.000
Ofbeldi	2	104.244	6.209	0.003
Samvirkni	2	76.801	4.574	0.013
Residuals	76	638.031		

Tafla 9: Áhrif fyrri sögu á RRS Reflection skor

	df	SS	F	p
Punglyndi	1	286.372	45.363	0.000
Ofbeldi	2	94.473	7.483	0.001
Samvirkni	2	8.752	0.693	0.503
Residuals	76	479.781		

Þar sem breytan *Ofbeldi* er þríþætt þarf að framkvæma post-hoc próf á dreyfigreiningarlíkön til að ákvarða hvar munurinn liggur.

Tafla 10: TukeyHSD post-hoc greining á Reflection þátt.

	Munur	Neðri	Efri	p
Líkamlegt og/eða Kynferðislegt - Engin Saga	0.779	-0.776	2.334	0.458
Andlegt Ofbeldi - Engin Saga	2.451	0.793	4.109	0.002
Andlegt Ofbeldi - Líkamlegt og/eða Kynferðislegt	1.672	-0.090	3.435	0.066

Tafla 11: Levene's Test of Normality á Reflection skor.

	df	F	p
RRSrefle ~ Ofbeldi*Punglyndi	5	0.775	0.571

Öll áhrif breytunnar, *Ofbeldi*, á *Reflection* skor virðast liggja í sögu um andlegu ofbeldi. Við getum ekki alhæft um mun á líkamlegu og andlegu ofbeldi þar sem  $\theta$  liggur rétt svo innan öryggismarka á muninum þeirra. Levene's próf á áhrif frumbreyta á Reflection skor leyfa okkur að gera ráð fyrir normaldreifingu svo fullyrðingar dreyfigreiningar standa.

Tafla 12: TukeyHSD post-hoc greining á Brooding þátt.

	Munur	Neðri	Efri	p
Líkamlegt og/eða Kynferðislegt - Engin Saga	0.097	-1.696	1.891	0.991
Andlegt Ofbeldi - Engin Saga	2.443	0.532	4.355	0.009
Andlegt Ofbeldi - Líkamlegt og/eða Kynferðislegt	2.346	0.314	4.378	0.020

Tafla 13: Levene's Test of Normality á Brooding skor.

	df	F	p
RRSbrood ~ Ofbeldi*Punglyndi	5	2.772	0.024

Innan *Brooding* skorsins sjáum við sama munstur. Andlegt ofbeldi virðist hafa mun meiri áhrif en líkamlegt. Hins vegar bendir próf Levene's til að ein undirliggjandi krafa dreyfigreiningarinnar, nefnilega normaldreifing, sé ekki til staðar. Við getum því ekki tekið niðurstöðum okkar á þessu sviði of alvarlega.

## Fylgnitöflur prófskora

Einnig skoðuðum við fylgni milli prófskora til að athuga tengsl milli prófanna sjálfra. Við skiptum fylgniritunum í tvennt eftir því hvort þáttakandi hefði fyrri sögu um þunglyndi eða ekki.

Tafla 14: Fylgnirit prófskora án þunglyndissögu

	BDI	BAI	Brooding	Reflection
BDI	1.000	0.785	0.588	0.477
BAI	0.785	1.000	0.655	0.518
Brooding	0.588	0.655	1.000	0.341
Reflection	0.477	0.518	0.341	1.000

Tafla 15: P-gildi fylgnistuðla

	BDI	BAI	Brooding	Reflection
BDI		0	0.000	0.001
BAI	0.000		0.000	0.000
Brooding	0.000	0		0.023
Reflection	0.001	0	0.023	

Við sjáum hér mikla fylgni milli þunglyndisþanka og þunglyndis, en þó meðal fólks án fyrri sögu um þunglyndi.

Tafla 16: Fylgnirit prófskora með þunglyndissögu

	BDI	BAI	Brooding	Reflection
BDI	1.000	0.785	0.201	0.084
BAI	0.785	1.000	0.145	0.236
Brooding	0.201	0.145	1.000	0.661
Reflection	0.084	0.236	0.661	1.000

Tafla 17: P-gildi fylgnistuðla

	BDI	BAI	Brooding	Reflection
BDI		0.000	0.226	0.616
BAI	0.000		0.386	0.154
Brooding	0.226	0.386		0.000
Reflection	0.616	0.154	0.000	

Þegar próftakandinn hafði fyrri sögu um þunglyndi var fylgnin lítil og p-gildi segja að fylgnin gæti vel verið engin.

## Umræða

Hrottalega flottar umræður hér í gangi.